

124.

Tisztelt

Alkotmánybíróság!

Győri Törvényszék
Eszaki rész: személyesen/közvetlenül bíráló/
Eszaki rész: személyesen/közvetlenül bíráló/
Az ügyirat száma: G 40.04/2016.
Példány: 2 Mell.: 1 meghatalmazás

A Győri Törvényszék útján

10

[REDACTED]

indítványozó panaszos

Képv.:

[REDACTED]

[REDACTED]

a Kúria Gfv.VII.30.179/2015/14.
számú ítéletének megsemmisítése iránt

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] indítványozó, meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselőm útján, mint a támadott, az alábbiakban részletezett bírósági döntés alapjául szolgáló per II. rendű alpereseként érintett, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján tisztelettel az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

I.

Nyilatkozatok és indítványok az Abtv. 26. § (1) bekezdés, Abtv. 26. § (2) bekezdés, Abtv. 27. § alapján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1040-0/2016
Érkezett:	2016 MÁJ 30.
Peldány:	1
Készítő:	db
Készítők:	

- 1./ Az alábbiakban részletezett okfejtés nyomán indítványozom, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg az engem, mint alperest elmarasztaló Kúria Gfv.VII.30.179/2015/14. számú ítéletének (a határozat átvételének időpontja: 2015.03.10) – beleértve a Győr-Moson –Sopron Megyei Bíróság G.40.014/2001/7. számú részítéletét, a Legfelsőbb Bíróság Gf.I.32.007/2001/19. számú végzését, a Legfelsőbb Bíróság Gf.I.30.009/2003/3. számú végzését, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság G.40.014/2001/83. számú ítéletét, a Győri Ítélőtábla Gf.I.20.072/2005/34. számú, a Legfelsőbb Bíróság Gfv.IX.30.310/2006/7. számú ítéletét, a Győri Ítélőtábla Gf.I.20.072/2005/39. számú végzését, a Győri Ítélőtábla Gf.I.20.348/2011/60. számú ítéletét – alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg, mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogom.
- 2./ A rendelkezéseimre álló jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem, az ügyben egyéb eljárás nincs folyamatban, a Kúria ítélete az ügy érdemében hozott döntés.
- 3./ Kérem az első fokon eljáró bíróságot, hogy az ítélet végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig az Abtv. 53. § (4) bekezdése, illetve a Pp. 359/C. § (1) bekezdése alapján függeszesse fel.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy hívja fel az első fokon eljáró bíróságot az ítélet végrehajtásának felfüggesztésére a Pp. 359/C. § (2) bekezdése alapján.

- 4./ Kérem továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az indoklásban részletezettek alapján vizsgálja meg, hogy az ügyben eljáró bíróságok eleget tettek-e az Alaptörvény 28. cikkében rögzített azon kötelezettségüknek, hogy a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. A hivatkozott bírósági határozatok megítélésem szerint nem felelnek meg az Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelménynek, ennek keretében az Alkotmánybíróság ismertetett gyakorlata alapján analízisre szorul, hogy az eljáró bíróságok a polgári eljárásjog szabályait az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték-e döntésük során. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 8. § (1) bekezdésének első fordulata szerint a bíróság köteles biztosítani, hogy a felek és a per többi résztvevője jogaikat rendeltetésszerűen gyakorolják. A 206. § (1) bekezdés szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A Pp. 221. § (1) bekezdés első fordulata alapján az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével.
- 5./ Az Alaptörvényben biztosított és jelen alkotmányjogi panasz szempontjából vizsgálendő jogosultságok megnevezése:
- B) cikk (1) bekezdés (jogállamiság, jogbiztonság)
 - R) cikk (2) bekezdés (a jogszabályok mindenkire kötelezőek),
 - cikk (1) bekezdés (alapvető jogok tiszteletben tartása),
 - cikk (2) bekezdés (alapvető jogok elismerése),
 - XV. cikk (1) bekezdés (törvény előtti egyenlőség)
 - XV. cikk (2) bekezdés (megkülönböztetés tilalma)
 - XXIV. cikk (1) bekezdés (ügyintézés részrehajlás nélkül, tisztességes módon)
 - XXVIII. cikk (1) bekezdés (pártatlan bíróság, tisztességes tárgyalás)
 - XXVIII. cikk (7) bekezdés (jogorvoslathoz való jog)

- 25. cikk (3) bekezdés (a Kúria biztosítja a jogalkalmazás egységét)
- 26. cikk (1) bekezdés (a bírák alá vannak rendelve a törvénynek)
- 28. cikk (a bíróság a jogszabályt azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi)

Végezetül e körben utalnék arra, hogy Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog törvényben, más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

6./ Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy mondja ki, hogy az ügy elbírálására a magyar bíróságoknak nem volt joghatósága.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy abban a nem várt helyzetben, ha osztja az ügyben eljáró bíróságok joghatóságra vonatkozó álláspontját, mondja ki, hogy a perbeli hitelszerződések semmisek.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy mondja ki, hogy perbeli győri ingatlanukban meglévő tulajdoni illetőségükre 101.742 euró tőkeösszeg és járulékaik erejéig bejegyzett jelzálogjog alapítása jogszabályba ütköző volt.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy mondja ki, hogy Alaptörvény-ellenes, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság felülbírált G.40.014/2001/83. számú ítéletében a Legfelsőbb Bíróság Gf.I.32.007/2001/19. számú ítéletét anélkül, hogy a részítéletet nem helyezi hatályon kívül.

II.

A közvetlen érintettség kifejtése (az eljárás megindításának indokai, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, bírói döntés esetén a pertörténet röviden)

1./ Az [REDACTED] (felperesi jogelőd) mint hitelnnyújtó és [REDACTED] rendű alperes, mint hitelfelvevő között 1998. augusztus 27.-én hitelszerződés jött létre.

A hitel összege 2.700.000 ATS volt. A fenti felek 1999. március (a Kúria ítéletében hibásan: május) 18.-án újabb hitelszerződést (jelzálogszerződést) kötöttek (a továbbiakban: szerződések).

A hitel összege ez esetben 1.400.000 ATS volt. E szerződést többek között, a III. rendű, az V. rendű és a VI. rendű alperesek győri ingatlanára bejegyzett jelzálogjog biztosította. Mindkét szerződést biztosította továbbá, az I. rendű - IV. rendű alperesek bianco váltó kötelezettség vállalása is. A hitelnnyújtó ausztriai székhelyű, bankként tevékenykedő felperesi jogelődnek a perbeli időszakban fióktelepe Magyarországon nem volt. Egy alkalmazott azonban, aki részben Ausztriában, részben a felperesi jogelőd által Magyarországon alapított Kft-ben is dolgozott, közreműködött a perbeli hitelek kihelyezésében. E munkavállaló, magyar ügyvéddel együttműködve tárgyalt a magyar hitelfelvevőkkel.

Az elkészített német nyelvű ajánlatot, amit később magyarra is lefordítottak, a hitelfelvevő elfogadta, aláírta, ezzel a szerződés létrejött. A szerződésekben rögzítettek szerint, a szerződésekre az osztrák jog volt az irányadó. A szerződések a hitelező számára azonnali felmondási jogot biztosítottak, ha a hitelfelvevő a szerződésben foglalt kötelezettségeinek nem, vagy nem megfelelő időben tesz eleget. A hitelek folyósítására a szerződések aláírását követően, a szerződéseknek a felperesi jogelődhöz történt megérkezése, a biztosítékok bejegyzéséhez szükséges intézkedések megtétele után került sor. A kölcsönösszegeket a felperesi jogelőd az általa megjelölt bankban, az I. rendű alperes által nyitott számlára utalta ATS-ben. Azokat meghatározott feltételek teljesülését követően a magyarországi bankban vehette fel az I. rendű alperes, aki a pénz visszafizetési kötelezettségét utóbb mindkét szerződés tekintetében megsértette, késedelembe esett. A hitelnnyújtó ezért 2000. november 15.-én felmondta a hitel jogviszonyt.

- 2./ A felperesi jogelőd eredeti keresetében I. rendű alperest, mint főkötelezettet, a II. és a IV. rendű alpereseket mint egyetemleges váltókötelezetteket, a III. rendű alperest mint egyetemleges váltókötelezettet és jelzálog kötelezettet, az V. és VI. rendű alpereseket mint jelzálog kötelezetteket 1.296.386,01 ATS, az I. rendű alperest mint főkötelezettet, a II.-IV. rendű alpereseket, mint egyetemlegesen váltókötelezetteket 2.759.386,98 ATS megfizetésére kérte kötelezni.

Az első fokú bíróság 2001. június (a Kúria ítéletében hibásan: január) 1-jén kelt részítéletét a Legfelsőbb Bíróság Gf.I.32.007/2001/19. számú végzésével a fellebbezéssel érintett részében hatályon kívül helyezte, az első fokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A felperes módosított keresetében 2.746.458,08 ATS-nek, illetve 1.283.221,53 ATS-nek megfelelő euró, valamint ezen összegek után 2000. november 1. napjától járó 14,25% késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest. A III., az V. és a VI. rendű alperesekkel szemben az 1.400.000 ATS tőkeösszegű hitelszerződéshez kapcsolódó zálogjogát érvényesítette.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Viszonkeresetünkben a hitelszerződések, illetve a jelzálogszerződések érvénytelenségének megállapítását, e körben a jelzálog törlését kértük az ingatlan-nyilvántartásból.

Az első fokú bíróság a 2004. december 22.-én kelt G.40.014/2001/83. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 292.848 eurót, valamint ezen összeg után 2000. november 15. napjától a kifizetésig 14,25% késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá III., a VI. és az V. rendű alpereseket annak tűrésére, hogy a győri ingatlanukban meglévő tulajdoni illetőségükre bejegyzett jelzálogjog alapján 101.742 euró tőkeösszeg és járulékal erejéig a felperes az ingatlanból kielégíthesse az eredetileg 1.400.000 ATS tőkeösszegű hitelviszonyból még fennálló követelését. A bíróság az alperesek viszonkeresetét elutasította.

A Győri Ítéltábla a 2006. június 1-jén hozott 34. sorszámu másodfokú ítéletét a Gf.I.20.072/2005/39. számú végzésével hatálytalannak nyilvánította, mivel megállapította, hogy az eljárás 2005. december 20-án félbeszakadt.

A Legfelsőbb Bíróság Gf.X.30.375/2011/2. számú végzésével helybenhagyott, Gf.I.20.348/2011/2. számú végzésével, a jogutódlás megállapítása mellett, a félbeszakadt eljárás folytatását rendelte el.

Az I-V. rendű alperesek fellebbezése folytán (a VI. rendű alperes a fellebbezését az eljárás során visszavonta) eljárás másodfokú bíróság ezt követően az első fokú bíróság ítéletének a kamatmértékre vonatkozó rendelkezését, az ítélet rendelkező részében részletezettek szerint, Gf.I.20.348/2011/60. számú határozatával megváltoztatta. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- 3./ A III. és az V. rendű alperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a per tárgyát képező kölcsönszerződések érvénytelensége mellett a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 1. § (1) bekezdését, 3/A. §-ának (1) bekezdését, a Pp. 221. §-át.

2015. november 17-én a III. rendű és az V. rendű alperesek kiegészítették a felülvizsgálati kérelmüket. Az eredeti felülvizsgálati kérelmükben előadottakon túlmenően, további jogszabálysértésekre is hivatkoztak. Beadványukhoz új bizonyítékokat csatoltak.

A felperes a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra nem tett észrevételt, ahogyan a felülvizsgálati kérelmet be nem nyújtó alperesek sem.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272. § (1) bekezdésében meghatározott, a jogerős ítélet kézbesítésétől számított 60 napon belül benyújtott felülvizsgálati kérelemkeretei között vizsgálta a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése szerint. Az abban felhozott indokok alapján a jogerős ítéletet nem találta jogszabálysértőnek.

A 60 napos határidőn túl előterjesztett, a felülvizsgálati kérelmet kiegészítő beadványában megjelölt azon jogszabálysértések, amelyek a törvényes határidőn belül benyújtott felülvizsgálati kérelemben nem szerepeltek, továbbá a kiegészítő kérelemhez csatolt okiratok nem voltak vizsgálhatók, mert a Pp. 275. § (1) bekezdése nem teszi lehetővé új bizonyítékok figyelembe vételét a felülvizsgálati eljárásban, a Pp. 273. § (5) bekezdése pedig kizárja a felülvizsgálati kérelem megváltoztatását.

A Kúriához Gfv.VII.30.179/2015 ügyszámon felülvizsgálati kérelmet adtunk be, mint [REDACTED] alperes. A Kúria felülvizsgálati kérelmünk kiegészítését elutasította, mert azt határidőn túlinak minősítette. Ezen kiegészítésünkben jeleztük hogy V. és VI. rendű alperes tekintetében 2001.06.01-én a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság előtt G.40.014/2001/7. számon jogerős részítélet született.

III.

Indokolás az érintett bírósági döntéseknek az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével ellentétes mivolta vonatkozásában

- 1./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság G.40.014/2001/7. számú részítéletében az első fokú bíróság a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. számú tvr. (a továbbiakban: Nmjtvr.) 7. §-ának, 24. §-ának, 2. §-a (1) bekezdésének értelmezésével rögzítette, hogy a jelzálogjogra a magyar jog, a hitelszerződésekre a felek jogválasztása folytán az osztrák jog az irányadó, kivéve ha a külföldi jog alkalmazása a magyar közrendbe ütközne. Megállapította, a hitelszerződések az osztrák jog szerint nem semmisek.

Kifejtette, hogy az a tény, hogy a kölcsönügyletek szervezésében, bonyolításában szerepet játszó, a felperes jogelőd alkalmazásában álló személy jogosulatlan pénzügyi szolgáltatás büntettét követte el és emiatt jogerős ítélet a bűnösségét megállapította, nem jelenti azt, hogy maguk a megkötött szerződések semmisek lennének. Egy polgári jogi szerződés akkor semmis eltérő törvényi rendelkezés hiányában -, ha a szerződés tárgya, azaz a valamelyik fél által a szerződésben vállalt szolgáltatás nyújtása valósít meg bűncselekményt. A perbeli szerződések ezért nem lennének érvénytelenek még akkor sem, ha az alperesnek a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 3/A. § (1) bekezdésével kapcsolatos érvelése helytálló lenne. Erre tekintettel az első fokú bíróság szükségtelennek találta annak vizsgálatát, hogy a felperesi jogelőd tevékenysége minősíthető-e határon átnyúló hitelezésnek. Az első fokú bíróság rögzítette, hogy a szerződések aláírásakor rendelkezésre álló német nyelvű szerződést a nélkül írta alá az I. rendű alperes, hogy azt megértette volna. Ezt követően kapta meg a szerződés magyar nyelvű szövegét, ami nem felelt meg maradéktalanul a korábban aláírt német nyelvű példánynak. Ennek ellenére azt is aláírta 1998. szeptember 7-én, vagyis azon a napon, amikor a hitel összege a magyarországi bankszámlára megérkezett.

A Bíróság szerint, a később megkötött, második szerződést lényegében nem is olvasta el. Az I. rendű alperes ekkor kényszerhelyzetben volt, a pénz nélkül a beruházást nem tudta volna befejezni. E körülményekből az első fokú bíróság arra következtetett, hogy az I. rendű alperes a szerződések megkötésekor nem tanúsította a szükséges gondosságot. A bíróság a fentiekre figyelemmel úgy ítélte, a szerződéskötés további konkrét körülményeinek feltárására vonatkozó bizonyítási indítványoktól eltérő eredmény nem volt várható, ezért azokat elutasította. A megkötött szerződéseket nem tartotta nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközőnek és a megtámadási okok fennállására történt hivatkozást sem találta alaposnak.

Kiindulópontként, nézetem szerint magyar bíróság az ügy elbírálására nem rendelkezik joghatósággal. Az 1999. március 18. napján kelt szerződés 19. pontja szerint a jogviszonyra az osztrák jog az irányadó, és csak kiegészítő jogként alkalmazható a magyar jog. Szintén az 1999. március 18. napján kelt szerződés 18. pontja alapján hitelviszonyból származó vitát az osztrák szövetségi iparkamara Döntőbíróságának döntési és egyeztetési rendje szerint kinevezett Választott Bíróság dönti el, hacsak a felperes nem dönt úgy, hogy egyéb, az alperesek tekintetében illetékes bírói fórum előtt kíván eljárni.

Álláspontom szerint az idézett kontraktus mindkét pontját kizárólag úgy lehet értelmezni, hogy a felmerült jogvitát Magyarországon főszabályként nem lehet elbírálni, továbbá, az Nmjtvr. 62. § (1) bekezdése alapján a felek vagy a külföldi vagy a belföldi bíróság illetékességét köthetik ki. Az osztrák illetékesség esetén a szerződés egyértelműen a választott bíróságot, magyar illetékes tekintetében a rendes bíróságot. Az osztrák joghatóság előtti eljárás azzal is indokolható, hogy a felperesi pénzügyi szolgáltatói tevékenységet nem végezhetett.

- 2./ A Győri Ítéltábla Gf.I.20.348/2011/60. számú ítéletében az első fokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette. Rögzítette, hogy az I. rendű alperessel szemben 2011. december 2-ával felszámolási eljárás indult. A felperes jelen perben érvényesített követelését a felszámolási eljárásban hitelezői igényként bejelentette, azt a felszámoló nyilvántartásba vette. Az ítéltábla utalt továbbá, az eljárás félbeszakadásának, majd az eljárás folytatásának tényére, a vonatkozó határozatokra.

A jogutódlás tekintetében kifejtette, az

vált szét. E két jogutód később összeolvadt. Ugy ítélte, emiatt nincs jelentősége annak, hogy a felperesi jogelőd szétválása során a perbeli követelés az azt biztosító mellékkötelezettségekkel együtt melyik jogutód vagyonába került.

A Kúria jogerős határozatában is idézettek szerint az ítélőtábla szerint a felperesnek a főadóssal szembeni követelésére a magyar jog (helyesen az osztrák jog), míg a jelzálogjogra vonatkozó szerződések tekintetében a magyar jog az irányadó. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben is, hogy a hitelszerződések nem érvénytelenek a keresettel érintett körben. Rögzítette továbbá, hogy a szerződéskötések konkrét körülményeinek feltárása érdekében indítványozott tanúmeghallgatások szükségtelenek a megalapozott döntés meghozatalához. Rámutatott, a dologi jogi adósok tekintetében alkalmazandó magyar jog szerint a főkövetelés fennállása és érvényesíthetőségének ideje alatt a jelzálogjog,- amennyiben az más okból nem szűnik meg – fennmarad és az abból származó igény bírósági úton érvényesíthető. Így, perbeli jelzálogjog sem szűnt meg.

- 3./ A Kúria Gfv.VII.30.179/2015/14. számú határozatában foglaltak alapján a III. és az V. rendű alperesek helyesen állították, hogy a felperesi oldalon bekövetkezett jogutódlást a felpereseknek kellett bizonyítani. A jogutódlás kérdésében azonban a másodfokú bíróság, a legfelsőbb bíróság által helyben hagyott végzésével már döntött. Az osztrák cégnyilvántartás adatai a jogutódlás folyamatát, a jogelőd szétválását két cégre, majd e két jogutód cég egyesülését igazolja.

A Kúria jogerős ítéletében foglaltak alapján a III. és az V. rendű alperesek érdemben nem adtak elő olyan érvet, amely a korábbi a jogutódlás tárgyában hozott döntést, illetve a jogerős ítéletben felhozott érvelés helytállóságát érdemben cáfolná. Nem állították, hogy a megállapítottak ellentétesek lennének az osztrák cégnyilvántartásban szereplő adatokkal. Nem részletezték, hogy azok magyar nyelvű fordításának hiánya mennyiben akadályozta őket védekezésük kifejtésében a hosszú ideje folyó perben.

A Kúria szerint a III. és az V. rendű alperesek, bár sérelmezték azt is, hogy a perben eljáró bíróságok nem derítették fel kellő alapossággal a szerződéskötés körülményeit, azt azonban a Kúria szerint nem adták elő, hogy az általuk kihallgatni kért tanúk vallomása mennyiben hatna ki a megállapított tényállásra, a tényállás esetleges módosítása milyen körben vezetne eltérő érdemi döntésre. A Kúria úgy ítélte, hogy a szerződéskötés körülményeit a jogvita eldöntéséhez szükséges körben az eljáró bíróságok feltárták, és indoklásában előadta, hogy a III. és V. rendű alperesek felülvizsgálati kérelmükben érdemben nem vitatták, hogy a hitelszerződések, a felek jogválasztása folytán, az osztrák jog rendelkezései és a kialakult osztrák bírósági joggyakorlat szerint – amelyről a perben az Osztrák Szövetségi Igazságügyi Minisztérium adott autentikus tájékoztatást a szerződések nem érvénytelenek.

A Kúria érvelése nyomán nem állapítható meg érvénytelenségük akkor sem, ha a szerződéskötés során esetleg nem tartották be a szerződéskötésre vonatkozó közigazgatási jellegű szabályokat, így például, a Hpt. felülvizsgálati kérelemben hivatkozott rendelkezéseit, illetve utalt arra is, a perbeli hitelszerződések, illetve az azt biztosító zálogszerződések érvényességre nem hat ki a magyar jog szerint sem, ha a hitelnyújtó esetleg meg nem engedett tevékenységet folytatott Magyarországon.

A Hpt. szerinti feltételek hiányában gyakorolt pénzügyi szolgáltatási tevékenység keretében létrejött jogügyletek tekintetében ugyanis a Hpt. nem írja elő a polgári jogi érvénytelenség szankcióját. Nincsen ezért jelentősége annak, hogy a felperes tevékenységét a Hpt. szerinti feltételek hiányában gyakorolta-e. Nem követtek el tehát jogsértést, indokolási kötelezettségüket nem sértették meg a perben eljáró bíróságok akkor, amikor a fenti jogkérdésben nem foglaltak érdemben állást – rögzíti a jogerős ítélet.

A Kúria által előadottakkal ellentétben a III. és az V. rendű alperesek következetesen mindvégig sérelmezték, hogy a másodfokú bíróság nem vizsgálta, melyik bank teljesítette a devizában nyújtott szolgáltatást, azt melyik bank kinek a kérésére váltotta át forintra, hogyan tehetett 1998-ban illetve 1999-ben Magyarországon egy osztrák bank szerződéskötési ajánlatot, hogyan lehetett azt elfogadni oly módon, hogy a szerződések nem a magyar, hanem az osztrák jog vonatkozzon.

Részletezték a szerződéskötés konkrét körülményeit, illetve nyomatékositották, hogy az eljáró bíróságok nem vizsgálták kellő alaposan, az alperesi bizonyítási indítványok ellenére. Álláspontjuk szerint nem tisztázták, hogy jelen per felperese valóban jogutódja-e a szerződést kötő banknak. Az alperesek e körben is sérelmezték bizonyítási indítványok ellenére. Nem tisztázták a bíróságok azt sem nézetük szerint, hogy jelen per felperese valóban jogutódja-e a szerződést kötő banknak. Az alperesek e körben is sérelmezték bizonyítási indítványaik mellőzését.

A III. rendű és az V. rendű alperesek konzekvensen hangsúlyozták továbbá, hogy a felperesi jogelőd a felperesi kölcsönszerződések megkötésekor nem volt jogosult Magyarországon banki tevékenységet folytatni, ezért a per tárgyát képező szerződések semmisek. Utaltak arra, a Hpt. tiltotta, hogy a Magyar Köztársaság területén külföldi pénzügyi vállalkozás-szolgáltatási tevékenységet végezzen. Az alperesek közömbösnek tartották a semmisség megítélése kérdésében, hogy az adott szerződések hol jöttek létre.

Véleményük szerint ugyanis, a Hpt. nem a szerződéskötést tiltotta, hanem a szolgáltatás nyújtását Magyarországon. Tévesnek és megalapozatlannak tartották a másodfokú bíróság döntését, mivel az nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperesek tevékenysége határon átnyúló hitelezésnek minősíthető-e. Az ítéltábla által hivatkozott jogesetek (BH1994.186) az adott tényállás mellett nem tekintették irányadónak.

Megítélésem szerint a helytálló III. és az V. rendű alperesi felvetéseken túlmenően vizsgálendő kérdés, hogy ki volt a jogosult a szerződések aláírására, hiszen a periratokhoz csatolt cégadatokat alapján a

képviselete kapcsán a cégjegyzésre jogosultak közül 2000. március 8-tól 2001 július 20-ig, ugyancsak 2000. március 8-tól 2001 július 20-ig rendelkezett jogosultsággal. Ráadásul álláspontom szerint a képviselet jog, illetve az üzletszerű tevékenység végzésének jogosultsága is vizsgálat tárgyát kellett volna, hogy képezze.

E körben kiemelendő, hogy a felperes a Hpt. alapján: pénzügyi vállalkozás, a perbeli időszakban részvénytársasági formában működik.

A Hpt. 8. § (2) bekezdése szerint: *a részvénytársasági formában működő pénzügyi intézményre a gazdasági társaságra vonatkozó rendelkezéseke, az alapítványi formában működő pénzügyi vállalkozásra a Ptk. rendelkezéseit (...) az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.* jelen ügyben megállapítható, hogy a szerződés cégszerű aláírása vonatkozásában a Hpt. és a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban Gt.) rendelkezéseit kell kizárólagosan alkalmazni, ettől nem térhet el a Törvényszék.

A Gt. 29. § (2) bekezdésében és 39.-40 §§ foglaltak szerint *a cég szervezeti képviseletére vonatkozó rendelkezéseket az adott cégformára irányadó jogszabály állapítja meg. A cégjegyzési jog a cég írásbeli képviseletére, a cég nevében történő aláírásra való jogosultság. A szervezeti képviselet, valamint a cégjegyzés módja csak azonos lehet. A jogszabály alapján a cégjegyzés módja önálló, vagy együttes. Kettőnél több cégjegyzésre jogosult esetén a cég úgy is rendelkezhet, hogy egyes jogosultakat önálló, más jogosultakat együttes cégjegyzési jog illet meg, vagy hogy az együttes cégjegyzésre jogosultak közül az egyik aláíró mindig meghatározott személy.* A törvény alapján *ugyanaz a személy csak egyféle módon - vagy önállóan, vagy mással együttesen - jegyezheti a céget, illetve mind az önálló, mind az együttes cégjegyzési jog korlátozható, a korlátozás azonban harmadik személyekkel szemben hatálytalan.* Az említett jogszabályi rendelkezések nyomán, ha a cégjegyzésre jogosultak meghatalmazást adnak, kizárólag együttesen tehetik, és nem adhatnak saját aláírási joguk mértékét meghaladóan önálló aláírási jogot egy személy részére, még meghatalmazással sem.

A fentiekén túl véleményem szerint a felperesi cégekivonatból egyértelműen megállapítható volt, hogy kizárólag együttes aláírási joga van, az arra jogosultaknak.

A Ptk. 217. § szerint *jogszabály a szerződésre meghatározott alakot szabhat. Az alakiság megsértésével kötött szerződés semmis.* A Hpt. alapján a perbeli szerződés csak írásban köthető, így az alakiság megsértésével kötött szerződés semmis. **Megállapítható továbbá, hogy a perbeli szerződéseket csak két együttes aláírási joggal rendelkező személy írhatta volna alá alperes nevében.** Erre figyelemmel a peres felek között létrejött szerződés a Gt. 47§ (1) bekezdésébe és a Ptk. 217. §-ába ütközés folytán semmisnek tekintendő.

- 4./ Rögzíteni kívánom továbbá, hogy felülvizsgálati kérelmet nem nyújthat be az alperes, aki az elsőfokú ítéletet nem fellebbezte meg. *A Pp. 271. § (1) b. pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a fél a fellebbezési jogával nem élt és a másik fél fellebbezése alapján a másodfokú bíróság az első fokú határozatot helyben hagyta.*

Jelen ügyben V. és VI. rendű alpereseket a fent említett részítéletben, mint jelzálog kötelezetteket tűrésre kötelezték. A Legfelsőbb Bíróság Gf.I.32.007/2001/19. számú ítéletében a következő szerepel. „*A Legfelsőbb Bíróság az első fokú Bíróság részítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét hatályon kívül helyezi és ebben a keretben az első fokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.*” A Legfelsőbb Bíróság Gf.I.32.007/2001/19.számú ítéletében is tisztán látható, hogy a fent említett részítélet ellen az I. rendű, II.-IV. rendű alperesek fellebbeztek, valamint, hogy csak a fellebbezett részt kell újratárgyalni. A megismételt eljárásban I. rendű, II. rendű valamint III. rendű alperesekkel szemben tartotta fenn a felperes keresetét. A Legfelsőbb Bíróság végzését a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság nem bírálhatta volna felül anélkül, hogy a részítéletet nem helyezi hatályon kívül. A 2004. december 22.-én a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság előtt kelt G.40.014/2001/83. számú ítéletben a jogerős részítéletet hatályon kívül helyezése, illetve fenntartása említve sincs.

Álláspontom szerint súlyos eljárási hiba történt, ugyanis a Kúriának ezen eljárási hibát hivatalból kellett volna észlelnie.

A felülvizsgálati kérelmet a Kúria előzetesen megvizsgálja abból a szempontból hogy a Pp. szerinti feltételeknek illetve egyéb törvényes követelményeknek megfelel-e. Amennyiben nem felel meg az előírt jogszabályoknak, azt a bíróság elutasítja. A Kúriának V. rendű alperes kérelmét hivatalból el kellett volna utasítania, mivel az első fokú, jogerős részítéletet nem fellebbezte meg. (271. §. (1) bekezdés b. pontja)

IV.

Szemelvények az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlata körében

- 1./ Az Alkotmánybíróság 7/2013. (III.1) határozatában rögzíti, hogy az indokolt bírói döntéshez főződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik.

Az AB rámutatott arra, hogy szoros összefüggésben áll az indokok bemutatás, valamint a tisztességes eljárásból fakadó, a fél meghallgatáshoz való joga, mivel kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírósági határozatból tűnhet ki, hogy az ügyben eljáró bíróságok ténylegesen figyelembe vették-e a mindkét fél által előadottakat.

Nézetem szerint a jelen beadvánnyal támadott határozatok mögötti bírósági teljes bírósági eljárás nem felel meg a fenti követelménynek.

Megjegyzem, az Alkotmánybíróság egységes gyakorlata alapján alaptörvényellenességet eredményez, ha a jogszabály alkalmazása nem kiszámítható és a norma címzettjei számára előreláthatatlan (3106/2013. (Y. 17.) AB határozat, Indokolás [10]). Az alapjogok tekintetében ezt úgy értelmezhetjük, hogy alapvető jog gyakorlására vonatkozó törvényi szabályok bizonytalansága az adott alapvető jog sérelmére, ezzel az adott alapvető jogot biztosító alaptörvényi rendelkezéssel való ellentétre vezethet.

- 2./ Az Alkotmánybíróság gyakorlata szintén következetes abban a tekintetben, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indoklási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indoklási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. (6/1998. (III. 11.) AB határozat)

Az Alkotmánybíróság számos határozatában ugyanakkor azt is elvi éllel rögzítette, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. Nem felel meg az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata.

Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket – rögzíti példának okáért a már idézett 7/2013. (III.1) AB határozat.

3./ Álláspontom szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzítettek alapján az indoklási kötelezettség elmulasztása, illetve a felperesi nyilatkozatok figyelembe vétele és mérlegelés tekintetében az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálat tárgyává teheti a támadott határozatokat.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban foglalta össze. A határozatban megfogalmazott megállapításokat az Alkotmánybíróság utóbb több döntésében¹ is megerősítette és gyakorlattá formálta. A testület által kimunkált alkotmányos mérce értelmében a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni.

E körben rögzítendő, hogy az Alaptörvény XV. Cikk (1) bekezdésében rögzített törvény előtti egyenlőség, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkében is megfogalmazott tisztességes eljáráshoz való jog és a fentiekben már hivatkozott Pp. 1. §-ában előírt, a jogvita pártatlan eldöntésének követelménye csak akkor valósítható meg, ha a bíróság a törvényi szintű jogi norma alapulvételével és betartásával a peres felek számára esélyegyenlőséget biztosít.

¹ Ld.: 5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75.; 14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118-120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.

Az Alaptörvény XV. Cikk (4) bekezdése alapján „Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”. Az idézett normaszövegben megfogalmazott perbeli esélyegyenlőség elve alapján jelen ügyben meg kellett volna valósulnia a Pp. 3. § (6) bekezdésében szabályozott kétoldalú meghallgatás alapelvének is.

V.

Petitem, egyéb rendelkezések

Az Alaptörvény 28. cikk első mondata akként rendelkezik, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. **Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.**

Jelen esetben, a fent rögzített indokok alapján a jogbiztonsággal konkuráló jogállami elv az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető alapjog.

Az indoklásban részletezettek alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg a a Kúria Gfv.VII.30.179/2015/14. számú ítéletének – beleértve a Győr-Moson – Sopron Megyei Bíróság G.40.014/2001/7. számú részítéletét, a Legfelsőbb Bíróság Gf.I.32.007/2001/19. számú végzését, a Legfelsőbb Bíróság Gf.I.30.009/2003/3. számú végzését, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság G.40.014/2001/83 számú ítéletét, a Győri Ítéltábla Gf.I.20.072/2005/34. számú ítéletét, a Legfelsőbb Bíróság Gfv.IX.30.310/2006/7. számú ítéletét, a Győri Ítéltábla Gf.I.20.072/2005/39. számú végzését, a Győri Ítéltábla Gf.I.20.348/2011/60. számú ítéletét – alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg az Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdései alapján.

Tájékoztatom a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az eljárás során **adataim kezeléséhez hozzájárulok.**

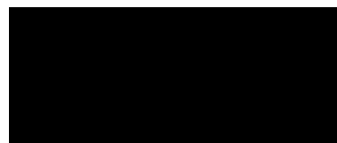
Indítványozom továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 57. § (3) bekezdése alapján az alapüggyel kapcsolatos iratanyag megküldése céljából keresse meg az ügyben eljáró bíróságokat.

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 27. § (4) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó meghatalmazást jelen beadványomhoz csatolom.

Jelen beadvány egy példányát az Abtv. 53. § (2) bekezdésére figyelemmel a Győri Törvényszéknél terjesztem elő.

Kelt: Budapest, 2016. május 06.

Tisztelettel:



Melléklet: Ügyvédi meghatalmazás